

عنوان مقاله:

اخبات به مثابه یک درجه در مسیر تحول اخلاقی و ابعاد آن

محل انتشار:

دوفصلنامه اخلاق و حیانی، دوره 8، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسنده:

امیر غنوی - هیات علمی گروه اخلاق پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

خلاصه مقاله:

نوشته حاضر به ویژگی ها و ابعاد مرتبه ای در اخلاق پرداخته که با وجود نقش کلیدی در تحول معنوی، کمتر مورد توجه بوده است. این رتبه در آیه ۳۴ سوره حج با واژه «مخبتین» معرفی شده و به دلیل بسامد کم این واژه و مشتقات آن، مورد کم توجهی بوده است. فقدان پژوهشی جامع در این زمینه، در کنار تمجید فراوان آیه یادشده از «مخبتین» و توصیفات روایات از آنان، لزوم پژوهشی دقیق را گوشزد می کند. روش کار در گردآوری محتوا افزون بر تحلیل مفاد بیانات واردشده درباره اخبات، استفاده از تبیین هایی است که در آیات، روایات و تفاسیر عناصر مفهومی مندرج در معنای اخبات، مانند خشوع و تواضع، طرح شده است. در تحلیل محتوا به روش استظهاری رایج در فقه پایبند بوده ایم و نتایج در قالب پاسخ به پرسش های معمول در ترسیم مقامات سلوک تنظیم شده است. یافته های پژوهش، از وجود آموزه هایی گسترده و عمیق درباره مقام اخبات حکایت دارد. این آموزه ها از مقامی فراتر از مقام تقوا و احسان خبر می دهد که موجب وصال به رحمت حق می شود و سالک را از آفاتی چون غرور و عجب، مصون می دارد. نتیجه پژوهش، ما را به این نکته واقف می کند که حلقه واسط میان مقام احسان و وصول به رحمت، عبور از مقام اخبات است. مقام اخبات از نگاهی ژرف به اعمال و به نسبت آن، با آرمان های سالک خبر می دهد و ارتباطی متفاوت را در خلوت عبد و رب سبب می شود.

کلمات کلیدی:

اخبات، مراحل سلوک، خشوع، تواضع، وجل

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1398852>

